

stjellige bestaaende Lønningelove, hvort der for visse enkelte Punkters Vedkommende er gjort saadanne Undtagelser. Naar cerede Medlemmer her i Thinget ville tage Lønningelovene for sig, ville De see, hvorledes der i dem findes Udtalelser om, at forsaavidt der maatte blive Spørgsmaal om Beregningen af Sædtillæg, og forsaavidt angaaer Spørgsmaal, der maatte opstaae ved Sammenlægningen af forskjellige Lønninger, da er det af den Slags Ting, som ikke skulle kunne komme ind for Domstolene, men som skulle høre ind under Regjeringens Afgjørelse. Men saa meget mere klart bliver det da, at i alle andre Spørgsmaal er man berettiget til at gaae til Domstolene. Det er altsaa en Ret, som ligefrem tilkommer de nu ansatte Embedsmænd, og det er et nyt Vidnesbyrd om, hvor lidet omhyggelig man er for at værne om bestaaende Retligheder, naar man her uden Videre siger, at Embedsmændene ikke skulle have Lov til at bringe deres formeentlige Krav for Domstolene. Og jeg vil tilføie, at jo mindre praktisk Betydning dette Spørgsmaal maatte have, i jo færre Tilfælde der rimeligviis vil blive Tale om Anvendelsen af Retten til at gaae til Domstolene, destomere forekommer det mig, at man maa være nænsom med at gjøre Noget, der maa siges i Principet at være en Retstrænkelse, og det staar for mig som aldeles utvivlsomt, at forsaavidt dette Forslag skal anvendes paa de alt tilstedeværende Embedsmænd med Hensyn til Afgjørelsen af de Vilkaar, paa hvilke de have modtaget deres Embeder, medfører det ligefrem en Retstrænkelse. — Naar jeg dernæst gaaer over til Forslaget i dens Almindelighed, og seer bort fra de nuværende Embedsmænd, vil jeg sige, at det forekommer mig, at Grundtanen i dette Forslag indeholder en Mangel paa Anerkjendelse af en af de dybe Sandheder, som bleve nedlagte i Grundloven, dengang da den deelte mellem de forskjellige Statsmagter. Man fastholdt dengang, at medens det tilkommer Lovgivningsmagten at give Love og Regjeringen at have den udøvende Magt, saa henhører det under Domstolene i det enkelte Tilfælde at afgjøre, hvad der skal anses for at være Ret i Overensstemmelse med Lovene, og hvad der skal an-

ses for at være den rette Anvendelsesmaade af Loven i det enkelte Tilfælde. Det er, troer jeg, en af de Grundpiller, hvorpaa man i sin Tid opbyggede vor nuværende konstitutionelle Samfundsorden, men hvorfra man her vil gjøre en Afvigelse. Det, man gjør, er, at man berøver en Klasse af Statens Borgere, hvad der maa siges at være en naturlig Ret for ethvert Medlem af Samfundet, Retten til at søge Bævn hos Domstolene. Derfor man i andre Forhold vilde spørge, hvad Folk vilde mene, naar man vilde betage dem Retten til at gaae til Domstolene, saa er jeg overbevist om, at det vilde vække megen Forbittrelse hos dem. Derfor der er Noget, der er skiftet til at nedbryde en Mandes Selvfølelse, saa maa det netop være dette, at man i paakommende Tilfælde udelukker ham fra at kunne hævde sin formeentlige Ret ved Domstolene. Den cerede Ordfører udtalte ved en tidligere Leilighed om et af ham med flere stillet Forslag, at det anbefalede sig ogsaa fra den Side, at det vel var skiftet til at hæve Embedsmændenes Selvfølelse. Jeg tillader mig at formene, at om ogsaa dette cerede Thing, og den lovgivende Magt i det Hele, maatte træffe nok saamange Foranstaltninger i den antydede eller andre Retninger, sigtende til at hæve Selvfølelsen, saa vilde Alt dette kun lidet forslaae imod en Bestemmelse som den, hvorom der her er Tale, hvorved man vil berøve Embedsmændene den Ret, der tilkommer enhver Borger i Staten, til at faae prøvet af rette Vedkommende, hvad der er hans Ret, og hvad der ikke er det. Og forsaavidt det ved en tidligere Leilighed er blevet udtalt, navnlig af det cerede Medlem for Kalborg Amts 2den Valgfreds (Spennet), at det vel kunde have sin Betydning, at man, da Grundloven i sin Tid blev givet, havde haft et aabent Die for, at det var af Betydning, ikke for Embedsstanden, men for Landet, at der gaves Garantier imod Ministervilkaarlighed, saa er dette Noget, der netop i allerhøieste Grad kommer til Anvendelse ved denne Leilighed. Ikke som om jeg skulde mene, at der i Virkeligheden skulde være nogen særdeles Grund til at frygte for Vilkaarlighed fra Ministrenes Side, og ikke som